

Ἐκ τῆς μετοχ. τοῦ ἀμαρτ. ρ. γ ο υ ρ γ ο υ ρ ο φ ρ ᾶ ζ ω.

Ὁ ἔχων φραγμένον, κλειστὸν τὸν λάρυγγα ἕνεκα οἰδήματος τῶν ἀμυγδαλῶν καὶ ἐπομένως ὁ αἰσθανόμενος ἄγχος, ἐπὶ ἄρᾳ: Οἱ διάλογοι νὰ κάτσουνε μεσ' ἑς τὰ 'ουργουργίγια δοῦ λαιμοῦ σου, 'ουργουργοφραμένον, ἡ δὲ βορῶ πιά νὰ σ' ἀκούω. Μωρή, 'ουργουργοφραμένη, σῶπα πιά!

γουργούπλι τό, Πόντ. (Οἰν.) γουργούπλιν Πόντ.(Οἰν.) Ἀγνώστου ἐτύμου.

1) Κόμβος νήματος. 2) Βῶλος ἐξ ἀλεύρου ἀδιάλυτος κατὰ τὴν μετὰ τοῦ ὕδατος ἀνάμειξιν τοῦ ἀλεύρου.

γουργουπλιάζω Πόντ. (Οἰν.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. γ ο υ ρ δ ο ὕ π λ ι καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. - ι ᾶ ζ ω.

Σχηματίζω κόμβους: Τὸ ράμμαν — τὸ παντὶν ἐγουργο-πλιάσεν.

γουργουπλιάρης ἐπίθ. Πόντ. (Οἰν.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. γ ο υ ρ δ ο ὕ π λ ι καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. - ι ᾶ ρ η ς.

1) Ὁ ἔχων κόμβους: Γουργουπλιάρην ράμμαν. 2) Ὁ περιέχων βῶλους ἐξ ἀδιαλύτου ἀλεύρου, ἐπὶ ἄρτου ἢ ἄλλων ἐξ ἀλεύρου παρασκευασμάτων: Γουργουπλιάρην ψωμὶν — φρατῖν.

γουργουπλίτσα ἡ, Πόντ. (Οἰν.).

Ἐκ τοῦ οὐσ. γ ο υ ρ δ ο ὕ π λ ι καὶ τῆς ὑποκορ. καταλ. - ι τ σ α.

Τὸ μικρὸν γ ο υ ρ δ ο ὕ π λ ι, τὸ ὅπ. βλ.

γουργέρα ἡ, Πελοπν. (Μεσσην. Τριφυλ.) γουργέλα Πελοπν. (Γορτυν. Καλάβρυτ.) γκουρζέρα Πελοπν. (Μεγαλόπ.) γουργέρα Εὐβ. (Στρώπον.)

Ἐκ τοῦ Ἰταλ. *gorgiera* = περιλαίμιον. Πβ. τὸν Ὑστεροβυζαντ. τύπ. γ ο υ ρ ζ ε ρ ι εἰς Θανατ. Ρόδ., στ. 127 (ἐκδ. Wagner, σ. 36) «Κι ἀπάνω ἑς τὰ τραχήλια των, εἰς τὰ τουρνεύματά των | χρυσᾷ νὰ ἔχουν γουργερίᾳ μέχρι καὶ τὰ βυζιά των».

1) Τὸ περιλαίμιον, ὁ γυακᾶς τοῦ ὑποκαμίσου Εὐβ. (Στρώπον.) Πελοπν. (Γορτυν. Καλάβρυτ. Μεσσην. Τριφυλ.): Τὸ 'ρραφα τοῦ π'κάμ' σου, νὰ ράφου τ' γουργέρα Στρώπον. 2) Τὸ περὶ τὸν τράχηλον μέρος τοῦ ὑποκαμίσου, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ράπτεται ὁ γυακᾶς Πελοπν. (Καλάβρυτ.): Μοῦ 'ρχεται στενὴ ἡ γουργέλα. Περιπατάγανε ψεῖρες ἑς τὴ γουργέλα. 3) Ἡ τραχηλιά, τὸ μανδήλιον τοῦ λαιμοῦ Πελοπν. (Μεγαλόπ.)

γουργουλᾶς ὁ, Καππ. (Ἀνακ. Σινασσ.) Πόντ. (Ἀμισ. Ἱμερ. Κερασ. Ὁφ. Σταυρ. Τραπ. Χαλδ.) γουργ'λᾶς Πόντ. (Οἰν.) γιουργουλᾶς Φ. Φιλιππίδ., Σταυρ. καὶ Σταυρούλ., 12 Πληθ. γουργουλάντ' Πόντ. (Ὁφ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. γ ο υ ρ ζ ο ὕ λ ι, τὸ ὅπ. βλ. εἰς λ. γουργούλιν, καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. - ᾶ ς.

1) Νόσος λοιμική, πανώλης Καππ. (Ἀνακ. Σινασσ.) Πόντ. (Ἀμισ. Ἱμερ. Κερασ. Οἰν. Ὁφ. Σταυρ. Τραπ. Χαλδ.) — Φ. Φιλιππίδ., ἐνθ' ἄν.: Ἐδόχτα ἄς σὸ γουργουλᾶν (προσεβλήθη ἀπὸ πανώλην) Τραπ. Ἀμὸν τὸν γουργουλᾶν ἐν' (καθὼς τὴν πανούκλαν εἶναι) Χαλδ. Ὁσήμερον τὸ εἶν' τὰ κορίτθᾶ — γιουργουλᾶς νὰ κυλίζ' ἄτα — νὰ ἐποροῦν, νὰ λαγγεῦ'νε ἑς σοὶ παιδαντίων τ' ὠμία ἀπάν' (τὰ σημερινὰ κορίτσια, ποὺ ἡ

πανούκλα νὰ τὰ κυλήσῃ — νὰ τὰ πάρῃ —, ἂν ἡδύναντο, θὰ ἐπήδων ἐπάνω εἰς τοὺς ὤμους τῶν παιδίων) Φ. Φιλιππίδ., ἐνθ' ἄν. || Φρ. Ὁ γουργ'λᾶν καὶ ἡ κοιλία νὰ παστρεύῃ σε (ἡ πανώλης καὶ ἡ διάρροια νὰ σὲ θανατώσῃ) ἄρᾳ) Οἰν. Νὰ χτυπᾷ σε ὁ γουργουλᾶς (νὰ σὲ κτυπήσῃ — νὰ σὲ θανατώσῃ ἡ χολέρα) ἄρᾳ) Κερασ. Τὸ γουργουλᾶ νὰ βγάλῃς (ἄρᾳ) Ἀνακ. Σινασσ. Γουργουλᾶς 'κ' ἐσέβε σε! (πρὸς τὸν παραπονοῦμενον ὅτι ὑποφέρει, ἐνῶ δὲν συμβαίνει τοῦτο) Ἀμισ. Ἱμερ. Κερασ. κ. ἄ. Ὅσον τοῦ γουργουλᾶ εἶν' (ἐνν. παμπληθὴ ὅσα δηλ. ἐθέρισεν, ἐθανάτωσεν ὁ γουργουλᾶς: ἐπὶ παιδίων πολ-λῶν συνελθόντων ἐν θορύβῳ καὶ ἀταξίᾳ) Κερασ. || Γνωμ.

Ὁ γουργουλᾶς κί ὁ θάνατος καὶ γιὸ τί γεροντᾶδες (ὁ γουργουλᾶς καὶ ὁ θάνατος εἶναι διὰ τοὺς γέροντας, οἱ γέροντες ὑπόκεινται εὐκολώτερον εἰς ἀσθενείας καὶ εἰς θάνατον) Τραπ. β) Κατὰ προσωποποίησιν τῆς ἀσθενείας, φάντασμα μικρόσωμον καὶ κακοποιὸν διατρέχον διαφόρους περιοχὰς καὶ ἐνσπεῖρον τὸν ὄλεθρον τῆς πανώλους Πόντ. (Κερασ. Σταυρ. Τραπ. Χαλδ.): Νὰ τρώῃ σε ὁ γουργουλᾶς! (ἄρᾳ) Τραπ. Ὁ γουργουλᾶ τὸ στόμαν νὰ πᾶς! (ἄρᾳ) αὐτόθ. || Φρ. Ἀμὸν γουργουλᾶ χέρᾳ καὶ ποδάρᾳ (ὡσάν τῆς πανούκλας τὰ χέρια καὶ τὰ πόδια) ἐπὶ τῶν ἐχόντων σῶμα ἀδύνατον καὶ σκελετω-δες) Σταυρ. || Παροιμ. Ὁ γουργουλᾶς τὸν γουργουλᾶν 'κὶ τρώει (ἐπὶ κακοποιῶν ὁμοφρόνων, ὅτε δὲν βλάπτει ὁ εἰς τὸν ἄλλον) Χαλδ. Τὴ γυναῖκα εἶπαν ἄτεν: ὁ γουργουλᾶς παι-δία μοιράζ'. — Τ' ἐμὸν μ' ἐπαίρνε, εἶπεν, καὶ τ' ἐκεينوῦ λα-ζούμ' 'κ' ἔτον (εἶπαν εἰς τὴν γυναῖκα: ὁ γουργουλᾶς μοιρά-ζει παιδιὰ. — Μακάρι, εἶπε, νὰ μὴ μοῦ ἐπαιρνε τό ἰδικόν μου καὶ τὸ ἰδικόν του δὲν μοῦ ἐχρειάζετο: ἐπὶ τῶν δολίως προσ-φερομένων νὰ ἐξυπηρετήσουν δῆθεν τὰ συμφέροντα τῶν ἄλλων, ἐνῶ πράγματι τοὺς ἐπιβουλεύονται) Χαλδ. 2) Ὁλε-τήρ, καταστροφεὺς, ἐπὶ τοῦ λάθρα καταβροχθίζοντός τι Πόντ. (Κερασ.): Τὴ ζάχαρης ὁ γουργουλᾶς, τὴ σκουτελίων ὁ γουργουλᾶς (ὁ καταστροφεὺς τῶν πινακίων).

γουργουλιάζω Πόντ. (Οἰν.) γουργουλᾶζω Πόντ. (Ἀμισ. Ἀργυρόπ. Ἱμερ. Ἰνέπ. Κερασ. Κοτύωρ Ὁφ. Τραπ. Χαλδ. κ. ἄ.) Προστ. γουργουλᾶσον Πόντ. (Ὁφ. Τραπ.) γουργου-λου Πόντ. (Οἰν.) Μέσ. γουργουλᾶγομαι Πόντ. (Κερασ. Κο-τύωρ. Σεμέν. Χαλδ.) γουργουλᾶζομαι Πόντ. (Κερασ.) γουργουλᾶσθαι Πόντ. (Ἱμερ. Κερασ. Ὁφ. Τραπ. Χαλδ.) γουργουλᾶσκουμαι Πόντ. (Σάντ. Χαλδ.) γουργουλέσκουμαι Πόντ. (Ἀμισ. Ἀργυρόπ.) Ἀόρ. ἐγουργουλᾶγα Πόντ. (Ὁφ. Χαλδ.) Προστ. γουργουλᾶγα Πόντ. (Τραπ. Χαλδ.) γουργουλᾶστ' Πόντ. (Χαλδ.) γουργουλέστ' Πόντ. (Ἀμισ. Ἀργυ-ρόπ.) Μετοχ. γουργουλᾶσμένος Πόντ. (Κερασ. κ. ἄ.) γουργουλᾶγμένος Πόντ. (Κερασ. Ὁφ. Χαλδ. κ. ἄ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. γ ο υ ρ ζ ο ὕ λ ι.

Προσφέρω τροφήν μετ' ἀγανακτήσεως καταρῶμενος τὸν τρώγοντα αὐτήν, ἵνα προσβληθῇ ὑπὸ χολέρας: τὸ μέσον ἔχει τὴν σημασιολογικὴν χρῆσιν τοῦ π ε ρ ι δ ρ ο μ ι ᾶ ζ ω ἐνθ' ἄν.: Ἐπαρε, γουργουλᾶσον τὸ μωρὸ (δῶσε εἰς τὸ παιδί νὰ φάγῃ, ποὺ νὰ τὸ φάγῃ ἡ πανούκλα) Ὁφ. Δὸς ἑς σὸ μωρὸ φαί, ἄς γουργουλᾶται (δῶσε εἰς τὸ μωρὸν φαγητὸ νὰ περιδρομιάσῃ) αὐτόθ. Γουργουλοῦ! (φάγε' μετ' αὐστηρότητος πρὸς δυστρο-ποῦν παιδίον, φάγε, ποὺ νὰ φάγῃς χολέραν, φαρμάκι!) Οἰν. γουργουλᾶομαι! (τρώγω, ποὺ νὰ μὲ φάγῃ ἡ πανούκλα!) Ὁφ. Χάρε' ἐγουργουλᾶες (λοιπὸν ἐπεριδρόμιασε!) Χαλδ. Ἐπαρ' ψωμὶν γουργουλᾶγ' (πᾶρε ψωμὶ νὰ πανουκλιάσῃς, νὰ περι-δρομιάσῃς) Τραπ. Ἐλα, γουργουλᾶστ'! (ἔλα, περιδρόμιασε!) Χαλδ. Συνών. γ ο υ ρ ζ ο υ λ ῶ ν ω.

